

Sygn. akt IV U 1464/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lipca 2015r. w S.

odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 30 października 2013 r. Nr (...)

w sprawie M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu M. P. przysługuje prawo do emerytury od dnia 2 listopada 2013 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz ubezpieczonego M. P. kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 1464/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 października 2013 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił M. P. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999 r. osiągnął 25-letni okres składkowy i nieskładkowy. Organ rentowy do stażu pracy zaliczył ubezpieczonemu okres 24 lat 3 miesięcy i 17 dni.

Odwołanie od w/w decyzji złożył M. P. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, iż był zatrudniony od dnia 1 lipca 1970 r. w M. (...) w G., która następnie zmieniła nazwę na Spółdzielnię Kółek Rolniczych w G.. Ponadto, ubezpieczony od ukończenia 16-go roku życia pracował w gospodarstwie swoich rodziców w L. gm. W. (odwołanie k.2-3). W toku procesu ubezpieczony wnosił o zaliczenie do okresów

składkowych i nieskładkowych okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16-ego roku życia (protokół k. 48).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.5-6).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony M. P., ur. (...) w dniu 12 września 2013 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek k. 1-4 a. e.). W powyższym wniosku ubezpieczony wskazał, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lat, 3 miesiące i 17 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 22 lata, 7 miesięcy, 21 dni, okresy nieskładkowe wynoszą rok, 7 miesięcy i 26 dni. Ponadto organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony udowodnił 20 lat, 8 miesięcy i 8 dni pracy w warunkach szczególnych. Do stażu pracy organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od 1 lipca 1970 r. do 31 marca 1971 r. w SKR w G., z uwagi na treść wystawionych przez pracodawcę dokumentów, z których wynika, iż M. P. pracował dopiero od 1 kwietnia 1971 r. w SKR G.. Z uwagi na brak wymaganego ustawą 25-letniego stażu pracy decyzją z 30 października 2013 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja k. 32 a. e.).

W dniu (...)1969 r. ubezpieczony M. P. ukończył(...)rok życia. Po ukończeniu szkoły podstawowej w W. ubezpieczony chodził również do W. do szkoły zawodowej rolniczej od 01.09.1968 r. do czerwca 1970 r. Odległość od ówczesnego miejsca zamieszkania M. P., tj. L. do W., gdzie znajdowała się szkoła, do której uczęszczał, wynosi 1,5 km. Dystans ten ubezpieczony pokonywał jeżdżąc rowerem. Zajęcia lekcyjne odbywały się od godziny 8 do 12-14.

W wyżej wymienionym okresie ubezpieczony obok nauki w szkole, pomagał przy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców E. i L. P.. Wymienieni byli posiadaczami gospodarstwa rolnego położonego w obrębach L., W. i K. w gminie W. o łącznej powierzchni 4,99 ha, a razem z dzierżawami ok. 7-9 ha (zaświadczenie Starosty (...) k. 46). We wskazanym okresie ubezpieczony był zameldowany i zamieszkiwał w domu rodziców w L. (poświadczenie o zameldowaniu k.45). M. P. jest najmłodszym z czwórki synów E. i L. P.. W przywołanym okresie z rodzicami mieszkał jedynie ubezpieczony oraz drugi z synów - P. P., który codziennie dojeżdżał do M., gdzie pracował jako murarz na budowie. Ciężar wykonywania prac w gospodarstwie rolnym spoczywał głównie na M. P. oraz na jego ojcu, gdyż L. P. miała problem z chodzeniem i poruszała się przy pomocy kul. Rodzice ubezpieczonego hodowali w tamtym okresie 3 krowy, konia oraz od kilku do kilkunastu sztuk trzody chlewnej w ciągu roku. Do zadań ubezpieczonego należało wykonywanie sezonowych prac polowych takich jak: bronowanie, sprzężywanie, dokonywanie zasiewów, praca przy sianokosach, żniwach, wykopkach. Ponadto M. P. świadczył pomoc przy młóceniu zbóż. Codziennie, rano i wieczorem zajmował się obrządkiem związanym z prowadzoną przez rodziców hodowlą, tj. przygotowywał i podawał karmę dla zwierząt, w tym parował ziemniaki i rznął sieczkę. Jednorazowo, obrządzanie zajmowało ubezpieczonemu co najmniej 2 godziny. Ponadto ubezpieczony przeprowadzał krowy z gospodarstwa na pastwisko i z powrotem. W dni, w które M. P. uczęszczał do szkoły, pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze co najmniej 5 godzin dziennie. W dni wolne od zajęć szkolnych pracował w gospodarstwie przez całe dni. Ubezpieczony nie wyjeżdżał nigdzie w wakacje i ferie, czas ten spędzał pracując w gospodarstwie rolnym. W okresie wakacji i ferii w gospodarstwie rolnym rodziców ubezpieczony pracował od rana do wieczora. W okresie po ukończeniu nauki w szkole rolniczej w W., tj. od 1 lipca 1970 r. do podjęcia zatrudnienia w (...) w G., czyli do 31 marca 1971 r., ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców i wówczas już jego praca miała wymiar większy niż 5 godzin dziennie. Razem z ojcem wykonywał wszystkie prace rolnicze wykonywane w gospodarstwie rolnym, z którego rodzice się utrzymywali, w tym on również do czasu podjęcia zatrudnienia. Prace w gospodarstwie rolnym w przywołanych okresach wykonywane były ręcznie i związku z tym zabierały dużo czasu (zeznania ubezpieczonego k. 47v-48, zeznania świadków S. W. k. 35v-36, S. R. k. 36-36v, informacja z Starostwa Powiatowego w W. k. 40, zaświadczenie Starosty (...) k. 46, poświadczenie o adresach i okresach zameldowania z Urzędu Gminy G. k. 45, kwestionariusz okresów zatrudnienia k. 7 akt rentowych).

M. P. w okresie od dnia 1 kwietnia 1971 r. do 17 lipca 1995 r. zatrudniony był w Spółdzielni Kółek Rolniczych w G., gdzie zatrudniony był na stanowisku kierowcy ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych (bezsporne, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 12 a. e.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. P. okazało się uzasadnione.

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z § 2 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe, przypadający przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia na dzień 1 stycznia 1999 r. przesłankę wymaganych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Bezsprzeczne pozostawało bowiem, iż legitymuje się on ponad 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych oraz to, że osiągnął wymaganą ustawą wiek z dniem 2 listopada 2014 r. jak również, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego doprowadziła Sąd do następujących wniosków.

Sąd dał wiarę zeznaniom M. P. oraz świadków S. W. i S. R., z których wynika, iż ubezpieczony od ukończenia (...)życia, tj. od (...)1969 r. do 30 czerwca 1970 r. uczęszczał do Zasadniczej Zawodowej Szkoły Rolniczej, w oddalonym od jego miejsca zamieszkania o 1,5 km, W. i jednocześnie pomagał przy pracy w gospodarstwie rolnym jego rodziców w wymiarze większym niż 4 godziny dziennie (co najmniej 5 godzin dziennie, a w dni wolne od zajęć szkolnych zdecydowanie dłużej). Ponadto, po ukończeniu szkoły, do rozpoczęcia pracy w SKR w G., tj. od 1 lipca 1970 r. do 31 marca 1971 r. nadal pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Wymienieni świadkowie mieszkali w przywołanym okresie w tej samej miejscowości, co ubezpieczony, tj. w L.. Byli oni naocznymi świadkami wykonywania przez ubezpieczonego prac w gospodarstwie rolnym jego rodziców. Zeznania ubezpieczonego oraz świadków uznać należy za logiczne i wzajemnie uzupełniające się. W świetle złożonych zeznań, ciężar wykonywania prac spoczywał na ubezpieczonym oraz jego ojcu. Matka M. P. miała bowiem problemy z poruszaniem się, a mieszkający wówczas z ubezpieczonym i rodzicami brat P. P., pracował jako murarz na budowie w M.. Pozostałe rodzeństwo ubezpieczonego już się wyprowadziło z rodzinnego domu i prowadziło odrębne gospodarstwa domowe. Nie budzi wątpliwości Sądu, iż możliwym było do pogodzenia jednoczesne uczęszczanie przez ubezpieczonego do położonej nieopodal od domu

rodzinnego szkoły rolniczej w W. oraz udzielanie pomocy w gospodarstwie rolnym w wymiarze co najmniej 5 godzin dziennie. Mając na uwadze wielkość gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonego oraz ilość hodowanego inwentarza, stwierdzić należy, iż nie jest wątpliwym świadczenie przez M. P. pomocy w wyżej określonym wymiarze. Do jego zadań należało bowiem codziennie dwukrotne dokonywanie obrządku, które jednorazowo trwało co najmniej 2 godziny. Oprócz powyższego ubezpieczony wykonywał razem z ojcem wszystkie prace polowe jakie wykonywane są w gospodarstwie tj. sianie, sprzężnowanie, bronowanie, orka. Pracował przy sianokosach, żniwach, zbieraniu ziemniaków. Podkreślić należy, iż ubezpieczony okres wakacji oraz ferii spędzał w rodzinnym gospodarstwie i pracował w nim od rana do wieczora. Należy mieć również na uwadze realia pracy w gospodarstwie rolnym wymienionym okresie, kiedy to wszystkie prace wykonywane były ręcznie, a rolnicy dysponowali jedynie sprzętem konnym. Godnym podkreślenia jest fakt, iż ze względu na brak mechanizacji prace rolnicze były wykonywane znacznie dłużej niż obecnie. Szczególnie w okresie letnim praca była wykonywana od rana do wieczora.

W ocenie Sądu zasadnym jest zatem zaliczenie do staż pracy M. P. następujących okresów: od 2 listopada 1969 r. do 30 czerwca 1970 r. (tj. 7 miesięcy i 28 dni), kiedy ubezpieczony chodził do szkoły rolniczej w W. i pomagał rodzicom w gospodarstwie rolnym oraz od 1 lipca 1970 r. do 31 marca 1971 r. (tj. 9 miesięcy), kiedy to ubezpieczony po ukończeniu szkoły zawodowej stale pracował już tylko w gospodarstwie rolnym rodziców, które tak jak w przypadku rodziców tak i jego było jedynym źródłem utrzymania. Wskazać należy, iż zgodnie z poglądem wyrażonym w doktrynie i orzecznictwie, aby można było zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia traktując je jako okresy składkowe ubezpieczony musi wykazać, iż pracował w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie, co w niniejszej sprawie miało miejsce i co zostało wykazane dowodem z zeznań wymienionych powyżej świadków i z zeznaniami ubezpieczonego. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, że w okresie od 1 lipca 1970 r. do 31.03.1971 r. ubezpieczony nigdzie nie pracował zawodowo, pracę w SKR G. rozpoczął od dnia 1 kwietnia 1971 r. co potwierdzają wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach organu rentowego. Powyższe zostało również potwierdzone przez samego ubezpieczonego w 1994 r., kiedy to ubiegał się o rentę z tytułu niezdolności do pracy i wypełniając kwestionariusz dotyczący okresów zatrudnienia wskazał, iż w SKR w G. pracował od 01.04.1971 r., a w okresie od 1969 r. do 31.03.1971 r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców (k.7 za wnioskiem z 26.08.1994 r. a.r.).

Po zaliczeniu ubezpieczonemu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 02.11.1969 r. do 31.03.1971 r. (tj. 1 roku, 4 miesięcy i 29 dni) do okresu składkowego na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego 25 –letniego stażu ubezpieczeniowego na datę 1 stycznia 1999 r.

Rozstrzygnięcie o kosztach Sąd oparł na art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. P. przysługuje prawo do emerytury od 2 listopada 2013 r., tj. od dnia, w którym ubezpieczony ukończył (...)rok życia.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w wyroku.